

Diagnoza środowiska szkolnego w Zespole Szkół Technicznych w roku szkolnym 2021/2022

Na potrzeby Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonano diagnozy środowiska szkolnego i potrzeb szkoły ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa społeczności szkolnej, w zakresie niwelowania przemocy słownej, fizycznej, cyberprzemocy, zagrożenia stosowaniem środków psychoaktywnych oraz kradzieży.

Wnioski i wyniki diagnozy będą stanowić podstawę do wprowadzenia zmian w programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2022/2023.

I. Cele i zakres diagnozy

Cele ogólne:

- dokonanie analizy i oceny problemów wychowawczo - profilaktycznych występujących w środowisku szkolnym
- planowanie działań prowadzących do poprawy jakości pracy szkoły.

Cele szczegółowe:

Dokonanie analizy środowiska szkolnego ze szczególnym uwzględnieniem problemów wynikających ze stosowania używek (narkotyki, dopalacze, alkohol i papierosy) oraz kradzieży.

II. Organizacja i przebieg diagnozy:

Diagnozę opracowano na podstawie:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców.
- rozmów z wychowawcami i rodzicami

- analizy uzyskanych ocen zachowania /wg kryteriów ocen zachowania /
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, wycieczek oraz imprez szkolnych i pozaszkolnych,
- informacji uzyskanych od pracowników instytucji współpracujących ze szkołą (Policja, Sąd, PPP, MOPS)
- informacji od pedagoga szkolnego,
- analizy frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.

W analizie uwzględniono czynniki ryzyka i czynniki chroniące:

Czynniki ryzyka (cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia):

- podatność na wpływy,
- skłonność do zachowań depresyjnych, wysoki poziom leku i niepokoju,
- brak motywacji, niski poziom oczekiwania sukcesu,
- impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych,
- pozytywne oczekiwania dotyczące stosowania używek,
- konflikty rodzinne,
- przyzwalające postawy rodziców wobec zachowań problemowych dzieci
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich,
- czasowe odizolowanie uczniów z grup rówieśniczych ze względu na COVID-19,
- niepowodzenia w nauce,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków,
- cyberprzemoc
- obserwowanie u rówieśników stosowania i aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych,
- łatwa dostępność substancji psychoaktywnych i używek,
- brak reakcji odpowiednich służb na rozpowszechnianie środków odurzających w pobliżu szkoły.

Czynniki chroniące (cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń jednocześnie zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe):

- posiadanie planów i celów życiowych,
- aspiracje edukacyjne,
- dobre zdolności adaptacyjne,
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości,
- umiejętność radzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność),
- więzi rodzinne, zaangażowanie rodziców w życie i naukę dziecka, jasne zasady i oczekiwania,
- wsparcie ze strony rodziców (emocjonalne, poznawcze, społeczne i materialne)
- poczucie przynależności do klasy, grupy
- pozytywny klimat szkoły, wsparcie nauczycieli
- zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat, pomoc koleżeńska, itp.)

III. Wyniki pozyskanych informacji w trakcie analizy

Do szkoły uczęszcza 790 uczniów.

W roku szkolnym 2021/2022 pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto ogółem 111 uczniów:

Typ szkoły	Liczba opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Liczba orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego	Liczba orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania
Technikum	91	4	2
Szkoła Branżowa I Stopnia	6	7	1

Ponadto w szkole jest 8 uczniów niepełnosprawnych. W roku szkolnym 2012/2022 29 uczniów nie uzyskało promocji: 19 w technikum i 10 w szkole branżowej.

W społeczności uczniowskiej niewielki procent stanowią uczniowie wychowywani przez samotnych rodziców, pochodzący z rodzin wielodzietnych, czy też pozostający w pieczy zastępczej bądź pod nadzorem kuratorów sądowych. Inne zdiagnozowane problemy w rodzinach uczniów to : niepełnosprawność uczniów bądź członków ich rodzin, choroby przewlekłe uczniów bądź ich rodziców, wyjazdy zarobkowe za granicę, przejawy przemocy, problemy emocjonalne uczniów, uzależnienia.

U niektórych uczniów zaobserwowano problemy natury psychicznej (depresja, fobie, zaburzenia odżywiania, nerwice), byli obejmowani wsparciem na terenie szkoły oraz kierowani do specjalistów. Raz w miesiącu w szkole odbywał się dyżur psychologa z PPP.

Ponadto obserwuje się: niestosowne zachowanie się uczniów w relacjach z innymi osobami, nieprzestrzeganie zasad pobytu w szkole, przejawy agresji słownej, w tym za pośrednictwem Internetu, sporadycznie przemocy fizycznej. Nagminne jest używanie telefonów komórkowych podczas zajęć lekcyjnych, lekceważenie obowiązków szkolnych, absencja na lekcjach, brak systematyczności w nauce, nadmierne korzystanie z Internetu.

Najbardziej niebezpiecznym zagrożeniem dla młodzieży są używki, w tym: papierosy, dopalacze, alkohol, środki psychoaktywne. Wokół szkoły pojawiają się osoby rozprowadzające te środki. Nie są to uczniowie ZST, dlatego pracownicy szkoły nie mogą osobiście podejmować stosownych działań, jedynie informują odpowiednie służby. W opinii rodziców i pedagogów część uczniów jest uzależniona od Internetu (gry, portale społecznościowe), co jest powodem nagminnego zmęczenia uczniów w ciągu dnia.

Na terenie szkoły zdarzały się przypadki kradzieży kurtek i butów oraz pieniędzy. W ramach interwencji wykorzystywano monitoring szkolny, zgłaszano na Policję, informowano rodziców oraz pociągano do odpowiedzialności sprawców zdarzeń zgodnie z regulaminem. Szkoła organizowała w ramach profilaktyki spotkania z policjantem, psychologiem, pedagogiem dla całej społeczności szkolnej.

V. Mocne i słabe strony środowiska szkolnego.

Mocne strony środowiska szkolnego:

- większość uczniów ma pozytywne nastawienie wobec szkoły i nauki,
- uczniowie wykazują dużą wrażliwość społeczną, angażują się w organizowane akcje charytatywne, działanie wolontariatu itp.
- uczniowie otrzymują wsparcie ze strony specjalistów: pedagoga, psychologa z PPP, higienistki szkolnej, terapeuty, wychowawców i grona pedagogicznego,
- dla zdecydowanej większości uczniów rodzina zajmuje czołowe miejsce w ich hierarchii wartości,
- w przeważającej większości uczniowie mają dobry kontakt z wychowawcami, dobrze czują się w szkole i klasie,
- uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa dzięki monitoringowi wizyjnemu, dyżurom nauczycieli,
- istnieje możliwość konsultacji z nauczycielami w celu poprawienia ocen i nadrobienia zaległości,
- szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, stara się ją wyeliminować reagując na jej przejawy, przestrzegając procedur, podejmując różnorodne działania w ramach projektów i akcji,
- szkoła koordynuje działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz współpracuje ze środowiskiem na rzecz ucznia,
- dobrze funkcjonuje pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- diagnozowane są potrzeby i oczekiwania uczniów, rodziców i nauczycieli,
- Wdrażane są wnioski z ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej do modyfikacji planowanych działań szkoły w zakresie zaspokajania oczekiwań całej społeczności szkolnej.

Słabe strony środowiska szkolnego:

- duża grupa uczniów ma niekontrolowany dostęp do cyberprzestrzeni w domu rodzinnym,
- u małej grupy uczniów pojawiają się: niska motywacja do nauki, niepowodzenia szkolne, różne problemy rodzinne, niska samoocena, brak wiary we własne siły,

- istnieje niewielka grupa uczniów, która ma problemy z regularnym uczęszczaniem do szkoły, są zaniedbani wychowawczo i opiekuńczo przez rodziców, nie radzą sobie z emocjami, borykają się z alkoholizmem bądź przemocą w rodzinie,
- część rodziców nie przejawia zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci, w zbyt małym stopniu angażuje się w pomoc dzieciom, w pokonywaniu pojawiających się trudności,
- pojawiły się przypadki używania substancji psychoaktywnych wśród uczniów,
- wystąpiły przypadki kradzieży na terenie szkoły,
- zaobserwowano niesatysfakcjonujące postępy uczniów w nauce oraz frekwencję na zajęciach lekcyjnych,
- niewielkie wykorzystanie oferty zajęć pozalekcyjnych i wyrównawczych przez uczniów,
- wystąpiły przypadki agresji słownej, fizycznej i cyberprzemocy wśród młodzieży.

IV Wnioski i rekomendacje.

Zaleca się:

- zwiększenie poczucia akceptacji uczniów w społeczności szkolnej, poprzez wzrost umiejętności psychologicznych, społecznych oraz wiedzy uczniów,
- podejmowanie działań w celu osłabienia czynników ryzyka i wzmocnienia czynników chroniących (realizacja działań zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2022/23),
- organizowanie spotkań dla młodzieży z policjantem, psychologiem, ludźmi, którzy pokonali uzależnienia,
- częstsze przeprowadzanie lekcji dotyczących tematyki uzależnień, organizowanie akcji, kampanii i konkursów,
- zwrócenie się do policji i straży miejskiej z prośbą o regularne monitorowanie terenu wokół szkoły,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych rodziców w zakresie przeciwdziałania stosowaniu środków psychoaktywnych,

- ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej oraz zwrócenie uwagi na rozwijanie pasji i zainteresowań,
- monitorowanie rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych na terenie szkoły,
- podejmowanie działań integrujących zespół klasowy przez organizowanie częstych wyjść klasowych.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniem problemowym, ryzykownym dlatego też należy dokonać jego aktualizacji z uwzględnieniem wyników przeprowadzonej diagnozy.

Opracował zespół w składzie: Melania Dec

Marta Posłuszny

Agnieszka Panek

Dorota Markusiewicz

Urszula Kołodziej - Człyt